

Nobelprijs of erfenis.

Piet Murre, december 2024.

Leraren doen er regelmatig toe in de levens van leerlingen. Soms blijkt dat echter pas veel later, als de schooltijd al vergleden is in het verleden. Een bekend voorbeeld daarvan is Albert Camus, de schrijver van *La peste* en het existentialistische *L'étranger*. Als hij in 1957 hoort dat hij de Nobelprijs voor de literatuur zal krijgen, schrijft hij zijn oud-leraar een brief.

'Beste Monsieur Germain', schrijft hij, '(...) men heeft mij een veel te grote eer bewezen, waar ik niet naar gezocht of gevraagd heb. Mijn eerste gedachte, na mijn moeder, was voor u. Zonder u, zonder de liefdevolle hand die u op het arme kind legde dat ik was, zonder uw onderwijs en uw voorbeeld zou niets van dit alles gebeurd zijn. (...) Ik wil u zeggen wat u voor mij geweest bent, en nog bent. En dat uw inspanningen, werk en het gulle hart dat u er in stopte nog steeds levend zijn in één van uw kleine scholieren, die nog steeds dankbaar is (...).'

Fantastisch als er zo teruggekeken wordt op jou als docent!

Maar niet alle leerlingen krijgen ooit een Nobelprijs. En eigenlijk is er een veel belangrijker reden om dat liefdevolle hart te tonen aan leerlingen, om inspanning en werk aan hen te besteden, om een *voorbeeld* te zijn. Dat blijkt uit psalm 127. In vers drie daarvan staat het volgende: 'Ziet, de kinderen zijn een erfdeel des HEEREN; des buiks vrucht is een beloning.'

Kinderen zijn een erfdeel. Dé kinderen, alle kinderen. Een erfstuk heeft een speciaal plekje. Je zorgt ervoor. In het bijzonder als degene van wie je het kreeg je na aan het hart lag. Als nu de kinderen, de jongelui, in onze klassen een erfenis zijn van Heere, vraagt dat van ons als leraren het beste dat we kunnen geven. Daar hoort een leraar bij (en dus ook een opleiding – en nascholing) met een hoog niveau aan inhoudelijke kennis van zijn vak. Dat vereist pedagogisch-didactische diepgang. Dat roept om doordinking wat het betekent om als christen leraar te zijn.

Niet alle leerlingen winnen later prijzen. Dat geeft niet. Hun leraren en leidinggevendenden meestal ook niet. Maar met het erfdeel van de Heere ga je zuinig om. Een dokter mag in iemands lichaam snijden; leraren gaan met de geest van kinderen aan de gang. Voor wie het graag in de *managementspeak* van deze tijd wilt horen: een uitdagend ambitieniveau lijkt me daarom een goed target.

P.S. Hier de Franse tekst:

19 novembre 1957

Cher Monsieur Germain,

J'ai laissé s'éteindre un peu le bruit qui m'a entouré tous ces jours-ci avant de venir vous parler un peu de tout mon coeur. On vient de me faire un bien trop grand honneur, que je n'ai ni recherché ni sollicité. Mais quand j'ai appris la nouvelle, ma première pensée, après ma mère, a été pour vous. Sans vous, sans cette main affectueuse que vous avez tendue au petit enfant pauvre que j'étais, sans votre enseignement, et votre exemple, rien de tout cela ne serait arrivé. (...)

Je vous embrasse, de toutes mes forces. Albert Camus